

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 314/07-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. decembra 2008 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Jána Auxta a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť S., spol. s r. o., B., zastúpeného advokátom JUDr. R. H., B., pre namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo S., spol. s r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007 p o r u š e n é n e b o l o .

Odôvodnenie:

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 314/07-13 z 3. decembra 2007 prijal na ďalšie konanie sťažnosť S., spol. s r. o. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007.

Sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil takto:

«S., a. s. B. (ďalej len „žalobca“) sa žalobou z 20. 1. 1999 domáhal voči našej spoločnosti S., s. r. o. B. zaplata 367.650.000.- Sk s 20 % úrokom z omeškania od 15. 10. 1999 až do zaplata. Žalobu odôvodnil tým, že s nami uzavrel 5. 6. 1998 zmluvu o reklame, podľa ktorej sme mu na základe zmluvy o spolupráci s futbalovým klubom Š. B. mali poskytnúť reklamu formami taxatívne vymedzenými v čl. II zmluvy a žalobca mal záväzok uhrádzať každý rok počas platnosti zmluvy na náš účet 55 mil. Sk podľa dohodnutého splátkového kalendára. Platnosť a účinnosť zmluvy bola dohodnutá do 30. 6. 2003. Dodatkom k zmluve z 2. 9. 1998 účastníci zmenili predmet zmluvy tak, že podľa čl. I sa zmluva rozšírila o záväznú spoluprácu našej spoločnosti so S., ktorý organizačne zabezpečuje medzinárodné futbalové stretnutia na štadióne futbalového klubu Š. B. Podľa žaloby sme sa počas platnosti zmluvy o reklame zaviazali spolupracovať so S., ktorý v rámci svojich možností podporí predovšetkým investičné zámery, týkajúce sa obnovy a rekonštrukcie celého objektu štadiónu klubu. V čl. III dodatku sa žalobca zaviazal za poskytnuté služby uhradiť do 15. 10. 1998 našej spoločnosti zálohovo 300 mil. Sk, čo predstavuje finančnú čiastku plánovanú na obdobie piatich rokov zmluvnej činnosti.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 18. 11. 2002 č. k. 45 Cb 7/99-300 vyhovel žalobe a zaviazal nás zaplatiť žalobcovi 367.650.000,- Sk s 20 % úrokom od 26. 3. 1999 až do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd sa stotožnil s právnym názorom žalobcu, že žalovaná zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom z troch dôvodov, a to pre jej rozpor s § 64 Obch. zákonníka, s § 8 ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb. a s dobrými mravmi podľa § 39 Obč. zákonníka...

Najvyšší súd SR rozsudkom z 28. 8. 2003 č. k. 7 Obo 55/03, 7 Obo 113/03 na odvolanie našej spoločnosti zrušil tento napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z 18. 11. 2002 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Najvyšší súd došiel k záveru, že zmluva o reklame z 5. 6. 1998 v spojení s dodatkom z 2. 9. 1998 nie je absolútne neplatná pre jej rozpor s § 64 Obch. zákonníka...

Krajský súd rozsudkom z 31. 3. 2004, č. k. 45 Cb 7/99-487 vyhovel žalobe upravenej podaním zo 14. 1. 2004 a našu spoločnosť zaviazal zaplatiť žalobcovi 367.650.000,- Sk s 20 % úrokom od 26. 3. 1999 až do zaplatenia, oproti zaplateniu sumy 5.616.610,- Sk zo strany žalobcu žalovanému, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd opätovne došiel k záveru, že zmluva o reklame je neplatným právnym úkonom... zastieracím darovaním finančných prostriedkov zo strany žalobcu, čo odporuje § 8 ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku. Predmetná zmluva o reklame sa prieči aj dobrým mravom už samotným predmetom jej plnenia a jej zjavnou nevyváženosťou v neprospech žalobcu stanovením vysokých a neprimeraných majetkových sankcií, neprimeranou dĺžkou trvania zmluvy a nemožnosťou odstúpenia od nej resp. jej vypovedania zo žiadnych dôvodov...

Na naše odvolanie Najvyšší súd SR rozsudkom z 13. 1. 2005 č. k. Obo 263/2004 č. k. zmenil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa z 31. 3. 2004 a žalobu zamietol. Nestotožnil sa s názorom prvostupňového súdu, že sporná zmluva je len zastieracím úkonom pre faktické darovanie finančných prostriedkov, nakoľko v danom prípade nejde o bezplatnosť, k čomu dospel aj prvostupňový súd, keď spojil plnenie žalovaného hodnoteného na 5 616 610 Sk...

Na základe dovolania žalobcu Najvyšší súd SR rozsudkom z 28. 6. 2007, č. k. Obdo V 48/2005 zrušil rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. 1. 2005, č. k. Obo 263/2004 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. Podľa dovolacieho súdu základnou otázkou

pre zistenie, či sporná zmluva označená ako zmluva o reklame, uzavretá dňa 5. 6. 1998 spolu s dodatkom k nej, uzavretým dňa 2. 9. 1998 je platný právny úkon, alebo absolútne neplatný právny úkon, je, či táto zmluva zodpovedá účelom reklamy podľa § 2 zákona č. 220/1996 Z. z., či je v súlade so zákonom o štátnom podniku č. 111/1990 Zb., a či nie je v rozpore s dobrými mravmi... Dovolací súd sa stotožnil s vysloveným názorom prvostupňového súdu, že predmetná zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s § 8 ods. 2 veta druhá zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, nakoľko tak, ako boli poskytnuté žalobcom, v tom čase štátnym podnikom finančné prostriedky žalovanému bolo takéto poskytnutie finančných prostriedkov podľa zákona o štátnom podniku nepripustné...

Najvyšší súd SR ako dovolací súd sa v napadnutej právnej veci neriadil týmito a ďalšími zásadami zákonného a spravodlivého procesu a rozhodovania.

1. V priebehu konania sa stalo sporným, či spis Krajského súdu v Bratislave je úplný, pretože v ňom chýbajú listy od 42 do 150. Za tým účelom dovolací súd urobil opatrenia na zistenie skutočného stavu veci, tie však nevykonával dôsledne...

2. Dovolací súd svoje rozhodnutie z 28. 6. 2007 odôvodnil iba tým, že zmluva o reklame z 5. 6. 1998 v znení dodatku z 2. 9. 1998 je absolútne neplatným právnym úkonom, pretože je v rozpore s účelom reklamy podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 220/1996 Zb. o reklame a s § 8 ods. 2, druhá veta zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku.

Takéto hodnotenie veci a odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je neúplné, povrchné a rozporuplné a nezodpovedá právnej úprave posudzovaných vzťahov.

Platí to predovšetkým o týchto dôvodov týkajúcich sa zásadných otázok:

a) Charakteristika reklamy uvedená v § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 220/1996 Z. z. ako verejnej informácie uskutočňovanej prostredníctvom nosičov informácií, ktorej účelom je informovať spotrebiteľa o produktoch, presvedčať a získať ho na ich užívanie alebo inak ovplyvňovať jeho rozhodovanie pri výbere produktov je týmto spôsobom upravená iba pre účely zákona č. 220/1996 Z. z. o reklame... Dovolací súd sa v tejto súvislosti nedostatočne vypořiadal s našimi námietkami, že žalobca (a stovky ďalších subjektov vrátane štátnych) vykonával rovnakými formami a prostriedkami reklamu v stovkách ďalších prípadov (a vykonáva ich doteraz). Súd iba uviedol, že táto skutočnosť je právne

bezvýznamná. Legálnosť (resp. nie nelegálnosť) tohto postupu vyplýva aj s nami uvádzanými námietkami (napríklad vo vyjadrení z 9. 5. 2005), že zákon o daniach z príjmov medzi výdavky (náklady) vynaložené na dosiahnutie, zabezpečenie a udržanie príjmov zákon zaraďuje aj výdavky na reklamu... Žalobca takto poskytnuté finančné prostriedky na reklamu aj deklaroval v daňovom konaní (nie teda ako daň). Okrem toho sme poukázali na to, že všetky finančné operácie v prípade realizácie citovanej zmluvy o reklame boli schválené v rámci povinného auditu našej spoločnosti.

b) Naša spoločnosť podľa citovaných zmlúv z 5. 6. 1998 a 2. 9. 1998 vstúpila do obchodno-právneho záväzkového vzťahu so žalobcom. Uzavrela právne úkony, ktoré pomenovala „zmluvou o reklame“. Je nesporné, že nekonala podľa zákona č. 220/1996 Z. z. na ktorý predpis sa ani zmluva a jej dodatok neodvolávajú. Vzhľadom na obsah uzavretej zmluvy a jej účastníkov citovanú zmluvu treba posúdiť podľa Obch. zákonníka...

c) Najvyšší súd v napadnutom rozsudku absolútnu neplatnosť zmluvy o reklame vidí na druhom mieste v tom, že je v rozpore s § 8 ods. 2, druhá veta zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, pretože žalobca mohol zo zisku po zdanení poskytnúť dary len obciam, štátnym podnikom, štátnym rozpočtovým a štátnym príspevkovým organizáciám. Najvyšší súd nijak bližšie právne neodôvodňuje tento svoj záver. Má však - tak ako to urobil opakovane krajský súd - zrejme na mysli, že uzavretá zmluva o reklame je simulovaný právny úkon...

d) Bez bližšieho zdôvodnenia v rozsudku z 28. 6. 2007 zostala zmienka o tom, že zmluva o reklame je v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 39 Obč. zákonníka...

e) Mimo pozornosti dovolacieho súdu zostali ďalšie otázky, argumenty a námietky uvedené účastníkmi konania resp. v rozsudku odvolacieho súdu. Z nich považujeme za potrebné spomenúť iba jeden argument, pretože jeho správne nepochopenie má vplyv na celkové posudzovanie zmluvných vzťahov. Predmetom súdneho konania je nárok žalobcu na vrátenie plnenia poskytnutého našej spoločnosti podľa zmluvy o reklame z 5. 6. 1998 v znení dodatku z 2. 9. 1998, ktorá bola uzavretá v nadväznosti na zmluvu o spolupráci uzavretú medzi Š. B... a našou spoločnosťou. Š. podľa tejto zmluvy odstúpil nám najprv na 5 a potom na 10 rokov všetky výhradné reklamné, marketingové a obchodné práva a my sme boli povinní zabezpečovať formy a spôsoby reklamy podľa článku II. tejto zmluvy. Zmluvné strany ohodnotili tieto postúpené práva najprv na sumu 55 mil. ročne, potom na

300 mil. Sk na päť rokov teda 60 mil. Sk ročne. Nakoľko niet právneho predpisu, ktorý by upravoval cenu reklamy, nemožno urobiť záver, že by takéto dojednanie bolo v rozpore s konkrétnym ustanovením konkrétneho právneho predpisu... Preto názor dovolacieho súdu, že „dojednanie v dodatku spornej zmluve o reklame o podpore investičných zámerov, týkajúce sa obnovy a rekonštrukcie celého objektu futbalového štadióna, nenapĺňa znaky zmluvy o reklame“ je nesprávny rovnako ako ničím neodôvodnená jeho požiadavka „špecifikácie, za ktorú konkrétnu reklamnú činnosť bolo dohodnuté poskytovanie finančných prostriedkov 55.000.000 Sk“ a podobne...»

S prihliadnutím na uvedené sa sťažovateľ domnieva, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007 došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a aby v náleze vyslovil, že:

«... rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. 6. 2007 sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 je neústavný a nezákonný, pretože ním a konaním, ktoré ich vydaniu predchádzalo, boli porušené ustanovenia

a) článkov 46 ods. 1 a 144 ods. 1 Ústavy SR,

b) článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“),

c) § 243b ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (zákona č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov - (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 1, 2, 3, 6, 120 ods. 1, 132, 153 ods. 1 O. s. p., všetko v spojení s 243c O. s. p.,

d) § 264 ods. 1, 266 ods. 1 - 3 a § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obch. zákonník“),

e) § 39, 41a ods. 2 a § 628 a nasl. Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obč. zákonník“),

f) § 8 ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku a § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 220/1996 Zb. o reklame,

3. vyslovil, že rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 28. 6. 2007 sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 boli porušené naše základne ústavné práva na zákonný a spravodlivý súdny proces a rozhodnutie.

4. zrušil rozsudok Najvyššieho súdu SR z 28. 6. 2007 sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a

5. priznal nám náhradu trov konania.»

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci vyjadril predseda najvyššieho súdu listom č. k. KP 8/07-78 z 22. januára 2008, v ktorom uviedol:

„... Sťažnosťou napadnutým rozhodnutím dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu (senátu) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vec sa tým vrátila do štádia odvolacieho konania. Za takejto procesnej situácie, keď rozhodnutie dovolacieho súdu nie je rozhodnutím konečným, sa zatiaľ nedotýka majetkových práv žiadneho z účastníkov. Napriek viazanosti nižších súdov právnym názorom dovolacieho súdu, nemožno s určitosťou zatiaľ predvídať konečný výsledok konania. Ústavný súd by preto nemal zatiaľ preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia, pretože ani jeho prípadná nesprávnosť zatiaľ nemôže mať priamy dopad na niektoré zo základných práv účastníkov.

Nie som povolaný posudzovať správnosť hodnotenia dôkazov súdov ani správnosť právneho záveru, ktorý zo skutkových zistení urobili. O dovolaní rozhodoval päťčlenný dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Domnievam sa, že z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva, že by sa pri hodnotení správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dopustil logickej nesprávnosti alebo, že by pri podriadení skutkového zistenia pod príslušné zákonné ustanovenie postupoval z ústavného hľadiska zjavne nesprávne alebo neodôvodnene. K úvahám sťažovateľa týkajúcim sa tzv. simulácie si dovoľujem len krátku poznámku. Simulácia darovacej zmluvy zmluvou kúpnu (alebo iným druhom odplatnej zmluvy) je klasickým príkladom simulácie. Predmetom simulácie je pri nej práve podstatný znak, ktorým sa uvedené zmluvy líšia, teda odplatnosť resp. bezodplatnosť. V simulovanej kúpnej zmluve sa deklaruje odplatnosť poskytovania plnenia, hoci v skutočnosti má byť plnenie len jednostranné (alebo naopak). Obdobnou simuláciou je však aj prípad, ak skutočná vôľa účastníkov smeruje k tomu, že hodnota plnenia jednej zmluvnej strany sa má zjavne a výrazne líšiť od skutočnej hodnoty plnenia druhej strany. Súdna prax

v uvedených prípadoch považuje simulovaný úkon za neplatný a disimulovaný úkon za platný, ak nie je z iného dôvodu neplatný. V predmetnej veci by bol disimulovaný úkon neplatný pre rozpor s § 8 ods. 2 zákona o štátnom podniku č. 111/1990 Zb.

Ústavný súd má nepochybne právomoc preskúmavať rozhodnutie všeobecného súdu aj z vecného hľadiska a posúdiť, či ním nedošlo k porušeniu základných práv a slobôd, ako to vymedzuje čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Domnievam sa, že v danej veci nejde o prípad predpokladaný uvedeným článkom ústavy. Dovolací senát vo svojom rozsudku dostatočne podrobne a logicky vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k zrušeniu rozhodnutia odvolacieho senátu a podal dostatočne odôvodnený výklad svojho stanoviska. Rozhodnutie dovolacieho senátu rozhodne nie je výsledkom svojvoľného, či neospravedliteľného alebo neudržateľného výkladu príslušných ustanovení zákona.

Sťažovateľ sa v sťažnosti dotýka aj otázky chýbajúcej časti spisu. I keď zo sťažnosti nie je zrejmé, či skutočnosti s tým súvisiace považuje tiež sa porušenie základného práva žalovaného, považujeme za vhodné podrobnejšie situáciu vysvetliť. Zo spisu je zrejmé, že za č. 1. 40 nasleduje list označený ako č. 1. 151 a od neho pokračuje aj ďalšie číslovanie spisu. Uvedená skutočnosť viedla dovolací senát k úvahám, či je spis skutočne kompletný a či nechýbajú listy 40 až 150. Po zhodnotení obsahovej aj časovej následnosti dospel k záveru, že zo spisu uvedené listy nechýbajú a nezrovnalosť vznikla ako dôsledok omylu pri žurnalizácii spisu (záznam na č. 1. 750). K obdobnému záveru dospel už predtým aj odvolací senát (záznam na č. 1. 519). Aby boli pochybnosti o kompletnosti spisu úplne vyvrátené, predsedníčka senátu vyzvala obe procesné strany, aby sa k uvedenej otázke, ak to považujú za potrebné, po nahliadnutí do spisu vyjadrili. Ak sa domnievajú, že spis nie je kompletný majú v lehote jedného mesiaca oznámiť, aké písomnosti zo spisu chýbajú. Táto výzva bola doručená zástupcom účastníkov (zástupcovi sťažovateľa 26. marca 2007). Zástupca druhej procesnej strany oznámil, že považuje spis za kompletný. Sťažovateľ na výzvu v stanovenej lehote, ale ani neskôr nereagoval. Listom, ktorý bol súdu doručený 9. mája 2007 požiadal o oznámenie termínu, kedy môže prísť nahliadnuť do spisu. Predsedníčka senátu dala na žiadosť poznámku pre kanceláriu, že súhlasí s nahliadnutím v máji 2007. Podľa zavedenej praxe súdna kancelária oznamuje (dohodne) so žiadateľom termín nahliadnutia telefonicky. Nevedie však o tom žiadnu evidenciu a do evidencie poznačí až keď žiadateľ do spisu nahliadol. Z evidencie preto nemožno zistiť, či a kedy

sťažovateľovi možný termín nahliadnutia oznámila. V každom prípade od doručenia výzvy do rozhodnutia o dovolaní mal sťažovateľ tri mesiace nato, aby sa ku kompletности spisu vyjadril. Napokon zo sťažnosti ani nie je zrejmé, či nekompletnosť namieta.

Na základe uvedených skutočností považujeme sťažnosť za neopodstatnenú a navrhujeme, aby ústavný súd vyslovil, že základné právo sťažovateľa porušené nebolo.“

Právny zástupca sťažovateľa v podaní z 5. februára 2008 uviedol, že právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého na základe sťažnosťou napádaného rozhodnutia nemožno predvídať konečný výsledok odvolacieho konania, nie je správny, pretože dovolací senát najvyššieho súdu v tomto rozhodnutí vyslovil právny názor, ktorým je odvolací súd viazaný. Na základe tohto právneho názoru možno predpokladať výsledok odvolacieho konania.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame platného do 1. mája 2001 (ďalej len „zákon č. 220/1996 Z. z.“ alebo „zákon o reklame“) na účely tohto zákona sa rozumie reklamou verejná informácia uskutočňovaná prostredníctvom nosičov informácií, ktorej účelom je informovať spotrebiteľa o produktoch, presvedčať a získať ho na ich užívanie alebo inak ovplyvňovať jeho rozhodovanie pri výbere produktov.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 111/1990 Zb.“ alebo „zákon o štátnom podniku“) podnik hospodári s vecami a majetkovými právami zverenými mu pri jeho založení, a ďalej s vecami a majetkovými právami nadobudnutými v priebehu jeho podnikania. Veci, s ktorými podnik hospodári, sú v štátnom vlastníctve.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb. podnik má právo majetok, s ktorým hospodári, držať, užívať ho a nakladať s ním v súlade s právnymi predpismi; podnik nemôže týmto majetkom zabezpečovať záväzky tretích osôb. Majetok sa môže podniku odňať iba v prípadoch a za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb. podnik svoje daňové povinnosti voči štátnemu rozpočtu a rozpočtu obce, podľa osobitných predpisov, zahŕňa do nákladov. Podnik môže zo zisku po zdanení poskytnúť dary len obciam, štátnym podnikom, štátnym rozpočtovým a štátnym príspevkovým organizáciám.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 41a ods. 2 Občianskeho zákonníka ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky

jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči účastníkovi, ktorý ho považoval za nezastretý.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Z vyžiadaného spisu ústavný súd zistil, že žalobou z 20. januára 1999 uplatnil S., štátny podnik, voči sťažovateľovi nárok na zaplatenie sumy 367 650 000 Sk s 20 % ročným úrokom z omeškania z titulu plnenia z neplatného právneho úkonu.

Žalobu odôvodnil tým, že 5. júna 1998 bola medzi účastníkmi uzavretá zmluva o reklame, ktorá bola zmenená a doplnená dodatkom z 2. septembra 1998. Predmetom zmluvy bolo zabezpečenie reklamy pre žalobcu s účinnosťou najmenej do roku 2003. Odmena bola dohodnutá tak, že žalobca bude každý rok uhrádzať na účet sťažovateľa 55 mil. Sk. Dodatkom k zmluve sa zmluva zmenila tak, že sa zmenila výška a splatnosť odmeny - zálohovo 300 mil. Sk do 15. októbra 1998, pričom táto suma predstavovala čiastku na 5 rokov. Žalobca argumentoval, že predmetná zmluva je neplatná, pretože ide o zastreté darovanie finančných prostriedkov S., čo je v rozpore s § 8 ods. 2 zákona o štátnom podniku. Vo veci rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 45 Cb 7/99 z 18. novembra 2002 tak, že žalobe vyhovel v celom rozsahu z dôvodu, že napadnutá zmluva je absolútne neplatná. Na odvolanie sťažovateľa najvyšší súd uznesením sp. zn. 7 Obo 55/03 z 28. augusta 2003 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 45 Cb 7/99 z 31. marca 2004 zaviazal sťažovateľa zaplatiť žalobcovi sumu 367 650 000 Sk s úrokom z omeškania oproti žalobcovej povinnosti zaplatiť žalovanému sťažovateľovi sumu 5 616 610 Sk. Sťažovateľ proti tomuto rozsudku podal odvolanie. V rámci odvolacieho konania najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 7 Obo 263/2004 z 13. januára 2005 prvostupňový rozsudok krajského súdu z 31. marca 2004 zmenil tak, že žalobu zamietol. Proti odvolaciemu rozsudku z 13. januára 2005 podal

žalobca dovolanie. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007 rozsudok odvolacieho senátu najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podstatou sťažnosti sťažovateľa je tvrdenie, že rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007 má také závažné nedostatky, ktoré majú za následok porušenie sťažovateľovho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj porušenie jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Odôvodnenie rozhodnutia je podľa sťažovateľa *„neúplné, povrchné a rozporuplné a nezodpovedá právnej úprave posudzovaných vzťahov“*.

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy rozhodujú v občianskoprávných a trestnoprávných veciach; súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Z uvedeného ústavného vymedzenia postavenia a kompetencií všeobecných súdov a ústavného súdu v Slovenskej republike vyplýva, že rozhodovanie „v občianskoprávných“ veciach (vrátane obchodných sporov) patrí do právomoci všeobecných súdov. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. V zásade preto nie je oprávnený posudzovať správnosť skutkových a právnych názorov všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov v konkrétnom prípade viedli k rozhodnutiu (obdobne napr. III. ÚS 78/07).

Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo

slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07).

O zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením veci možno hovoriť spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08).

V danej veci krajský súd rozsudkom sp. zn. 45 Cb 7/99 z 31. marca 2004 žalobe S., a. s. (pôvodne štátneho podniku), vyhovel z dôvodu, že v čase uzatvorenia spornej zmluvy mal S. (ďalej aj „S.“) právnu formu štátneho podniku a bol povinný v rámci hospodárenia dodržiavať ustanovenia zákona č. 111/1990 Zb. Podľa § 8 ods. 2 uvedeného zákona v znení platnom v čase uzatvorenia spornej zmluvy mohol S., š. p., zo zisku po zdanení poskytnúť dary iba obciam, štátnym podnikom, štátnym rozpočtovým organizáciám a štátnym príspevkovým organizáciám.

Predmetom spornej zmluvy, ktorú S., štátny podnik, uzatvoril so sťažovateľom 5. júna 1998 (sťažovateľ bol ako obchodná spoločnosť založený spoločenskou zmluvou zo 4. júna 1998 a do obchodného registra bol zapísaný k 18. júnu 1998), bol záväzok sťažovateľa poskytovať S., š. p., reklamu v súlade so zmluvou o spolupráci uzavretou 5. júna 1998 medzi sťažovateľom a športovým klubom S. B. Forma reklamy bola vymedzená v čl. II spornej zmluvy. S., štátny podnik, sa zaviazal platiť počas platnosti zmluvy každý rok sťažovateľovi 55 000 000 Sk podľa dohodnutého splátkového kalendára. Pre prípad omeškania s platbou dohodli strany zmluvnú pokutu vo výške nesplatených splátok a „*penále z omeškania jednotlivých splátok*“. Doba platnosti spornej zmluvy bola dohodnutá minimálne do 30. júna 2003 bez možnosti jej vypovedania.

Dodatkom k zmluve z 2. septembra 1998 sa podľa krajského súdu zásadným spôsobom upravil obsah a predmet spornej zmluvy rozšírením o záväzok sťažovateľa spolupracovať so S., ktorý organizačne zabezpečuje medzinárodné futbalové stretnutia na štadióne futbalového klubu S. B. Zmluvné strany „*vzali na vedomie*“ zmluvu o združení finančných prostriedkov uzatvorenú 13. marca 1996 medzi športovým klubom S. B. a S. Sťažovateľ mal spolupracovať so S., ktorý v rámci svojich možností podporí predovšetkým investičné zámery týkajúce sa rekonštrukcie objektu futbalového štadióna S. B. Z dôvodu, že tým sťažovateľovi vzniknú podstatne vyššie náklady spojené s prípravou dohodnutých činností oproti nákladom predpokladaným v pôvodnej spornej zmluve, sa S., š. p., zaviazal „... *za poskytnuté služby v súlade s čl. I a ďalšie náklady spojené s prípravou dohodnutých činností uhradiť do 15. 10. 1998 odporcovi (sťažovateľovi v konaní pred ústavným súdom, pozn.) 300 mil. Sk, čo predstavuje finančnú čiastku plánovanú na obdobie piatich rokov zmluvnej činnosti*“. Doba platnosti spornej zmluvy sa predĺžila do 31. decembra 2008 bez možnosti odstúpenia alebo jej vypovedania.

Podľa krajského súdu sa dodatkom z 2. septembra 1998 zásadne zmenil predmet zmluvy tak, že „... *finančné prostriedky od navrhovateľa sa mali použiť na rekonštrukciu celého objektu štadióna Š..., ako aj na iné náklady priamo súvisiace s činnosťou klubu. Z podkladov odporcu vyplýva, že prevažná časť prostriedkov od navrhovateľa bola skutočne poukázaná priamo na účet Š... Pokiaľ odporca tvrdí, že náklady klubu mali byť hradené práve za reklamu v prospech S., malo byť priamo zo zmluvy zistiteľné, konkrétne z jej dodatku, z akých dôvodov sa význam futbalového klubu pre účely reklamy cení na dohodnutú odmenu. Z dodatku však vyplýva, že odmena sa jednorazovo vyplatila práve pre zvýšené náklady v súvislosti so športovou činnosťou klubu.*“. Výkon reklamnej činnosti bol len zastieracím úkonom pre faktické darovanie finančných prostriedkov S., š. p., na športovú činnosť futbalového klubu. Takéto darovanie je však podľa § 8 ods. 2 zákona o štátnom podniku neprípustné. Účel spornej zmluvy preto v rozpore s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka „... *obchádza zákon...*“, pretože jej zmyslom a cieľom bolo dosiahnuť prostredníctvom „... *zastieracieho záväzku...*“ z titulu výkonu reklamy darovanie finančných prostriedkov S., š. p., futbalovému klubu v rozpore s § 8 ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb. (str. 7 rozsudku). Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že doplnením

dokazovania bolo zistené, že „... reklama na základe spornej zmluvy bola vykonávaná formou zverejňovania loga S...“. Takáto forma reklamy však v danom prípade nezodpovedala účelu reklamy v zmysle § 2 zákona č. 220/1996 Z. z. (platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy), pretože žiadnym spôsobom nepresviedčala potenciálnych zákazníkov, aby si vybrali práve produkty S., š. p., a pri monopolnom postavení S., š. p., na trhu nemala pre tento subjekt žiaden reálny hospodársky význam. Pokiaľ ide o toto konštatovanie, krajský súd sa okrem iného oprel o závery N. (ďalej aj „NKÚ“) v protokole o výsledku kontroly v štátnom podniku S. za obdobie rokov 1998 až 2000. Krajský súd v tejto súvislosti konštatoval, že z 282 uzatvorených zmlúv o reklame boli v siedmich prípadoch uvedených v protokole NKÚ „... zistené závažné porušenia zákona, najmä obchádzanie zákona o reklame, porušenie pravidiel hospodárenia štátneho podniku, predpisov účtovníctva a pod., čo predstavuje podiel 2,4 %. Z tohto stavu nie je možné vyvodiť záver prezentovaný odporcom (sťažovateľom v konaní pred ústavným súdom, pozn.), že v činnosti navrhovateľa (S., pozn.) v tomto období bolo obvyklé uzatváranie zmlúv obdobného charakteru ako je žalovaná zmluva“.

Podľa krajského súdu sťažovateľ ako odporca v konaní neunesol dôkazné bremeno a nepredložil dôkazy, z ktorých „... by bola zistiteľná výška nákladov na reklamu. Navrhovateľ uznal čiastku 5 616 610 Sk bez bližšej špecifikácie s tým, že takáto suma sa mu javí ako primeraná k charakteru plnenia zo strany odporcu. Podľa § 136 O. s. p. ak možno výšku nárokov zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ju nemožno zistiť vôbec, určí ju súd podľa svojej úvahy. V súlade s citovaným ustanovením súd zhodnotil, že čiastka uznaná odporcom vzhľadom na realizáciu reklamy výlučne zverejňovaním loga navrhovateľa je za obdobie rokov 1998 – 2002 primeraná nákladom, ktoré mohol odporca na ňu vynaložiť. Preto podľa § 457 Obč. zák. podmienil plnenie zo strany odporcu protiplnením zo strany navrhovateľa vo výške 5 616 610 Sk.“.

Krajský súd napokon vyslovil, že sporná zmluva sa zároveň prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka) „... už samotným predmetom, keď štátny podnik na jej základe mal vynaložiť mnohomiliónové čiastky na reklamu, ktorá v bezkonkurenčnom prostredí nemala žiadny ekonomický efekt a prínos...“, ako aj „... jej zjavnou

nevyváženosťou v neprospech navrhovateľa, stanovením vysokých a neprimeraných majetkových sankcií, neprimeranou dĺžkou trvania zmluvy a nemožnosťou odstúpenia od nej, resp. jej vypovedania zo žiadnych dôvodov“.

Najvyšší súd v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 7 Obo 263/2004 rozsudkom z 13. januára 2005 prvostupňový rozsudok krajského súdu z 31. marca 2004 zmenil a žalobu zamietol. Podľa názoru odvolacieho súdu sťažovateľ vykonával reklamu spôsobmi dohodnutými v spornej zmluve. Keďže išlo o synalagmatický právny vzťah, je vylúčené, aby išlo o zastreté darovanie finančných prostriedkov, a preto zmluva o reklame nie je v rozpore so zákonom o reklame ani so zákonom o štátnom podniku. Sporná zmluva nie je ani v rozpore s dobrými mravmi, pretože aj keď je žalobca monopolným dodávateľom plynu, táto komodita je na trhu zastupiteľná inými komoditami (ropa, elektrina, uhlie), preto reklama aj v danom prípade zohráva nemalú úlohu.

Na základe dovolania podaného žalobcom dovolací senát najvyššieho súdu rozsudkom sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007 rozsudok odvolacieho senátu najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z obsahu odôvodnenia sťažnosťou napádaného rozsudku dovolacieho senátu najvyššieho súdu je zrejmé, že reaguje na podstatné skutkové a právne závery súdu prvého stupňa aj odvolacieho súdu, ako aj na právne významnú argumentáciu sťažovateľa. Vo vzťahu k výhrade odvolacieho senátu najvyššieho súdu o synalagmatickej povahe spornej zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania dovolací senát najvyššieho súdu zdôraznil, že krajský súd v prvostupňovom rozhodnutí síce uviedol svoj skutkový záver, že „... výkon reklamnej činnosti je len zastieracím úkonom pre faktické darovanie finančných prostriedkov žalobcu na športovú činnosť futbalového klubu...“ , právne však zistený skutkový stav posúdil ako absolútnu neplatnosť právneho úkonu (spornej zmluvy) v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka s tým, že posudzovaná zmluva obchádza zákon a prieči sa dobrým mravom. Uvedené skutočnosti sú konštatované na str. 3 a 7 rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007. Najvyšší súd v odôvodnení označeného rozhodnutia následne konštatoval: „... Základnou otázkou pre zistenie,

či sporná zmluva označená ako zmluva o reklame, uzavretá dňa 5. júna 1998 spolu s dodatkom k nej, uzavretým dňa 2. 9. 1998, je platný právny úkon, alebo absolútne neplatný právny úkon je, či táto zmluva zodpovedá účelom reklamy podľa § 2 zákona č. 220/1996 Z. z., či je v súlade so zákonom o štátnom podniku č. 111/1990 Zb., a či nie je v rozpore s dobrými mravmi.“

Dovolací senát najvyššieho súdu následne dospel k záveru, že dojednanie zmluvných strán obsiahnuté v dodatku k spornej zmluve z 2. septembra 1998 týkajúce sa „... obnovy a rekonštrukcie celého objektu futbalového štadióna, nenaplňa znaky zmluvy o reklame...“ a samotná sporná zmluva z 5. júna 1998 „... nemohla zabezpečiť účel reklamy, to jest informovať spotrebiteľa o jedinom poskytovateľovi... ktorý poskytuje plyn... prípadne presvedčať spotrebiteľov a získavať ich...“. Podľa dovolacieho senátu najvyššieho súdu mal žalobca v danom období prakticky monopolné postavenie na trhu, pričom zároveň „... poskytovanie finančných prostriedkov v sume každý rok 55 000 000 Sk, ktoré nebolo špecifikované... a bolo zálohovo poskytnuté vopred na obdobie piatich rokov v súhrnej výške 367 650 000 Sk, sa nedá považovať za dohodnutú odplatu za reklamnú činnosť, akú má na mysli zákon o reklame... podľa dodatku sa odmena vyplatila jednorazovo práve pre zvýšené náklady v súvislosti so športovou činnosťou klubu... bola použitá na financovanie futbalového klubu, a teda nešlo o platbu za reklamu, ale o abstraktné sumy, uvedené na faktúrach, vystavovaných podľa finančných potrieb klubu, nesúvisiacich so zabezpečením takzvanej reklamy.“. Na základe uvedených skutočností sa dovolací senát najvyššieho súdu stotožnil s právnym záverom krajského súdu rozhodujúceho v danej veci v prvom stupni, že posudzovaná sporná zmluva je absolútne neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pretože obchádza zákon, keďže jej účel je v rozpore s § 8 ods. 2 zákona o štátnom podniku, v zmysle ktorého bolo „... takéto poskytnutie finančných prostriedkov... neprípustné“.

V predmetnom spore sa dovolací senát najvyššieho súdu stotožnil s rozhodujúcimi skutkovými a právnymi závermi krajského súdu, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ten posudzoval predbežnú otázku platnosti sporného právneho úkonu – zmluvy o reklame uzatvorenej medzi S., š. p., a sťažovateľom, podľa jej obsahu, podľa okolností, za ktorých

bola zmluva uzatvorená, vrátane právneho postavenia jej účastníkov (právneho statusu S., š. p., a okolností vzniku sťažovateľa), ako aj podľa následného správania sa zmluvných strán z hľadiska dohodnutého zmluvného vzťahu. Svoj záver o tom, že skutočným účelom posudzovanej zmluvy nebolo sledovanie obchodných záujmov S., š. p., prostredníctvom reklamy, ale poskytnutie finančných prostriedkov na športovú činnosť a investičné zámery futbalového klubu (prostredníctvom sťažovateľa) v rozpore s § 8 ods. 2 zákona o štátnom podniku, oprel okrem vlastných úvah, vrátane úvah o zjavnom nepomere v hodnote dohodnutých plnení, aj o závery kontroly N. v S., š. p.

V prípade simulácie právneho úkonu vyplýva dôvod neplatnosti simulovaného právneho úkonu z nedostatku vážnej vôle oboch zmluvných strán byť viazaný prejavom, ktorého úlohou je zakryť skutočnú vôľu strán týkajúcu sa usporiadania vzájomných vzťahov – práv a povinností (zastretý právny úkon). Zatiaľ čo v prípade simulácie chýba skutočná vôľa oboch strán zmluvy byť viazaný jej obsahom a právnymi účinkami, v prípade právneho úkonu *in fraudem legis* je taká vôľa daná a absolútnu neplatnosť takéhoto úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka nespochybňuje skutočnosť, že strany poskytli plnenia dohodnuté v zmluve.

Obchádzanie zákona spočíva vo vylúčení právne záväzného pravidla správania sa zámerným použitím prostriedkov, ktoré samy osebe nie sú zákonom zakázané, v dôsledku čoho sa nastolený stav javí z hľadiska pozitívneho práva ako nenapadnuteľný. Konanie *in fraudem legis* predstavuje postup, keď sa niekto chová formálne podľa práva, ale tak, aby zámerné dosiahol výsledok právnou normou zakázaný alebo nepredvídaný a nežiaduci.

K obchádzaniu zákona dôjde v prípade, keď právny úkon nie je v priamom rozpore so zákonom, ale svojimi účinkami a najmä svojím účelom zákon, jeho ciele a zmysel (*ratio legis*) obchádza.

Za daných okolností nemožno námietky sťažovateľa prednesené v konaní týkajúce sa legálnej všeobecnej možnosti štátneho podniku uzavrieť zmluvu o reklame, o uznávaní

výdavkov na reklamu v rámci daňovej legislatívy či o voľnej tvorbe cien v oblasti reklamy (absencia cenovej regulácie) považovať za argumentáciu spôsobilú vyvrátiť právne závery dovolacieho senátu najvyššieho súdu. Právna forma štátneho podniku sa využíva u subjektov, ktoré hospodária s majetkom v štátnom vlastníctve (§ 6 ods. 1 zákona č. 111/1990 Zb.) a ich podnikateľské a hospodárske aktivity majú okrem základného podnikateľského cieľa (dosiahnutia zisku) zabezpečovať napĺňanie potrieb verejného záujmu. Z uvedeného dôvodu obsahuje zákon o štátnom podniku ustanovenia obmedzujúce mieru voľnosti uvedených subjektov pri nakladaní s majetkom (napr. § 6 ods. 2 a § 8 ods. 2 zákona č. 111/1990 Zb.) s cieľom zabezpečiť jeho hospodárne využívanie a obmedzené vynakladanie v prospech súvisiacich subjektov na účely nesúvisiace s predmetom činnosti a úlohami štátneho podniku.

Neplatnosť právneho úkonu treba skúmať v každom jednotlivom prípade osobitne podľa konkrétnych okolností prípadu. Konštatovanie dovolacieho senátu najvyššieho súdu, že všeobecná námietka sťažovateľa týkajúca sa existencie obdobných typov zmlúv a využívania obdobnej formy reklamy v praxi nie je pre posúdenie daného konkrétneho prípadu relevantná, nie je prejavom arbitrárnosti v situácii, keď zmluvnú prax žalobcu v tomto smere skúmal podrobne už krajský súd v rámci prvostupňového konania, pričom na základe konkrétnych dôvodov konštatoval, že posudzovanú spornú zmluvu nemožno považovať za štandardnú.

Dôvody uvedené v rozhodnutí najvyššieho súdu z 28. júna 2007 preto možno považovať z ústavného hľadiska za dostatočné a relevantné. Súčasťou obsahu práva na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia (obsiahnutého v základnom práve na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a v práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) nie je totiž povinnosť súdu reagovať na každý argument účastníka konania. Povinnosťou súdu je dať v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia odpovede na právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo

účastníka na spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu možno dôvody uvedené v rozhodnutí najvyššieho súdu z 28. júna 2007 rozumne zahrnúť pod zákonné znaky právnych noriem aplikovateľných v danej veci. Obsah predloženého na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v danom prípade prezentované v napádanom rozsudku sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007.

Za daných okolností nie je možné kvalifikovať závery dovolacieho senátu najvyššieho súdu obsiahnuté v napádanom rozsudku sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007 ako zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. V tomto kontexte samotná skutočnosť, že si najvyšší súd v rámci dovolacieho konania v predmetnej veci neosvojil právne posúdenie výsledkov dokazovania z pohľadu sťažovateľa, nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených základných práv zaručených v ústave a dohovore.

Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa postupu dovolacieho senátu najvyššieho súdu v súvislosti posúdením kompletnosti súdneho spisu v danej veci, ústavný súd pripomína, že ak procesný postup súdu objektívne poskytol účastníkovi konania priestor uplatniť jeho procesné práva, no ten ich bez dôvodu hodného osobného zreteľa nevyužil (prípadne nevyužil v plnom rozsahu), nemožno dospieť k záveru, že došlo k porušeniu jeho základných práv na súdnu ochranu, na rovnosť v konaní alebo na prerokovanie veci v jeho prítomnosti, prípadne k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie (*mutatis mutandis* III. ÚS 153/07).

V posudzovanom prípade vyzvala predsedníčka senátu právnych zástupcov oboch účastníkov konania, aby sa v súdom stanovenej lehote (jeden mesiac od doručenia výzvy) vyjadrili k otázke kompletnosti spisu. Právny zástupca žalobcu uviedol, že považuje spis za kompletný, právny zástupca sťažovateľa v uvedenej lehote nereagoval. Dovolací senát

najvyššieho súdu napokon dospel v tejto otázke k rovnakému záveru ako odvolací senát najvyššieho súdu, ktorý sa ňou tiež zaoberal.

Sťažovateľ neposkytol ústavnému súdu žiaden argument alebo dôkaz nasvedčujúci tomu, že postupom dovolacieho senátu najvyššieho súdu v súvislosti posúdením kompletnosti súdneho spisu týkajúceho sa danej veci došlo k porušeniu sťažovateľových základných práv. Prípadné námietky týkajúce sa kompletnosti spisu môže navyše sťažovateľ uplatňovať v ďalšom priebehu konania pred odvolacím súdom.

Za daných okolností nie je daný ústavne relevantný dôvod, aby ústavný súd vstúpil do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov v predmetnej veci, tým skôr, ak táto sporová vec nie je dosiaľ právoplatne skončená, a v prípade zistenia nových podstatných a právne významných skutočností môže dôjsť aj k odklonu odvolacieho senátu najvyššieho súdu od inak záväzného právneho názoru vysloveného v rozsudku dovolacieho senátu najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že namietaným rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo V 48/2005 z 28. júna 2007 nebolo porušené základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto rozhodol tak, ako to uviedol vo výroku svojho nálezu.

Keďže ústavný súd vyslovil, že označené práva, ktorých porušenie sťažovateľ namietal, porušené neboli, jeho návrhom na zrušenie napadnutého rozsudku najvyššieho súdu ani priznaním náhrady trov konania pred ústavným súdom sa už nezaoberal, pretože tieto sa viažu iba na vyhovenie sťažnosti.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

Podľa § 32 ods. 1 zákona o ústavnom súde sa k tomuto rozhodnutiu pripája odlišné stanovisko sudcu Ľubomíra Dobríka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008